

tage Hensyn til. Derfor vil jeg meget bede det høje Ting om at være med til at give denne Paragraf det Indhold, som jeg har angivet.

Det næste Forslag, jeg vil omtale, angaar Tillægslaan. Jeg har ikke her kunnet tage fuldstændig Hensyn til de Fordringer, der fra de vedkommende Autoriteter er stillede. Man har forlangt, at alle skulde kunne faa Tillægslaan op til $\frac{9}{10}$ af 8,000 Kr. Jeg har ment, at det var rigtigst at affatte § 13 saaledes, at man kun kan faa Tillægslaan een Gang ifølge første Stykke af Paragraffen og een Gang ifølge andet Stykke af Paragraffen. Man kan altsaa faa Laan een Gang, hvis man indkøber mere Jord til sit Husmandsbrug, og een Gang, hvis man vil dræne, udtørre eller i det hele forbedre sit Areal. Man kan naturligvis forhandle derom, men hvis man i Paragraffen indfører, at alle kan faa Tillægslaan op til $\frac{9}{10}$ af 8,000 Kr., vil man faa et Utal af Andragender. Som Loven er nu, kan Tillægslaanene kun ydes op til $\frac{9}{10}$ af 6,500 Kr., medens jeg altsaa foreslaar, at de skal kunne ydes op til $\frac{9}{10}$ af 8,000 Kr.

Af Hensyn til Ændringerne til § 7, hvor Laaneværdien sættes højere op, og til § 13 om Tillægslaanene har jeg i § 11 foreslaaet, at de 4 Mill. Kr., som ydes aarlig til Oprettelse af disse Brug, sættes op til 5 Mill. Kr., thi dersom det ikke sker, vil den højere Laaneværdi virke paa den Maade, at der kun kan oprettes færre Brug, og det mener jeg man ikke skal ind paa. Jeg har ikke overset de Fordringer, som ogsaa fra de nævnte Autoriteters Side er stillede til § 18. I § 18 staar der: „Paa Ejendommen skal vedligeholdes et almindeligt Jordbrug“, og her vilde man indskyde: „eller anden rentabel Drift“, men Ministeriet kunde ikke finde den rigtige Form for den Tanke, der laa deri. „Anden rentabel Drift“ kan jo være mange forskellige Ting, og jeg antager, at en saadan Ændring ikke en Gang er nødvendig. Jeg tror, at Ministeriet her har været saa hensynsfuldt, som man kunde ønske det, det er i hvert Fald min Opfattelse, at Ministeriet bør være det. Grunden til, at dette Ønske er fremført, er, at man har ment, at man ikke ret godt ifølge Loven paa disse Husmandsbrug kunde plante Træer paa et større Stykke, drive Frøavl eller lignende, fordi det kræves, at de skal opretholdes som almindeligt Jordbrug med Besætning og Inventar. Men jeg kan ikke se, at der er nogen Grund til at modsætte sig, at der paa disse smaa Brug dri-

ves Frugtavl i mindre Udstrækning eller Frøavl o. s. v. Men kan Udvalget finde en Form, som er bedre, har jeg ikke noget imod at forandre den nuværende; jeg tror blot, at man ogsaa uden en saadan Ændring fra Ministeriets Side vil kunne tage de ønskede Hensyn.

Saa har man ønsket en Affattelse af § 16, 2det Stykke, som jeg heller ikke har kunnet tage Hensyn til. I 2det Stykke af § 16 staar der, at „ingen kan faa Laan af Statskassen i Henhold til nærværende Lov i mere end een Ejendom. Ej heller kan den, der til en anden har overdraget en i Henhold til denne Lov erhvervet Ejendom, paa ny nyde Lovens Begunstigelser.“ Man har udtalt det Ønske, at det ikke skulde være forbudt en Statshusmand, som en Gang havde faaet Statslaan, igen at faa et allerede oprettet Statshusmandsbrug. Men det er denne Paragraf neppe nogen Hindring for. Jeg opfatter Paragraffen paa den Maade, at den paagældende ikke paa ny kan nyde Lovens Begunstigelser, men han kan meget vel faa et allerede oprettet Statshusmandsbrug. Jeg kan nemlig ikke se, hvorfor man skulde have noget imod, at en Mand, der har solgt et Statshusmandsbrug, kan faa et allerede oprettet Statshusmandsbrug, for der er ingen som helst særlig Fordel ved at købe et saadant allerede oprettet Statshusmandsbrug, det er hverken billigere eller bedre end et hvilket som helst andet Husmandsbrug af lignende Størrelse. Men synes man, at dette Stykke af § 16 ikke er tilstrækkelig tydeligt, har jeg ikke det mindste mod, at det rettes.

Saa har man udtalt Ønsket om en Rettelse af § 25, som jeg heller ikke har kunnet tage Hensyn til, fordi jeg mener, at den nuværende Lov udtrykker det, man ønsker. Man har ønsket, at det skulde præciseres, at naar en Ejendom kommer til Auktion, har Landbrugsministeriet Lov til at tage en ikke kvalificeret Mand, hvis det er nødvendigt, til at overtage et saadant Brug. Det er allerede sket og vil selvfølgelig ske, hver Gang man sælger et Hus ved Auktion, at man tager det Bud, hvorved Statskassen redder de flest mulige Penge. Men synes man, at dette ikke er tilstrækkelig tydeligt udtrykt i Loven, og skulde man kunne finde en bedre Form, har jeg ikke det mindste mod at ændre Ordlyden.

Jeg har i § 10 foreslaaet, at den nuværende Rente af 3 pCt. forhøjes til 4 pCt. Der er hverken af Husmandsforeningerne eller af Amtskommissionerne